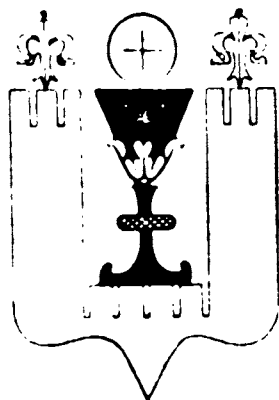

P. J o s e f M. P e t a z z i S. J.

K N Ě Ž S K É P A N I C T V Í

M E D I T A C E

1 9 3 4

Cyrilo-Methodějské knihkupectví G. Francla

T o b ě ,

k o l é b k o m é h o k n ě ž s t v í

d r a h á n a š e k o l e j i

v Ř í m ě

k t v ý m p a d e s á t i n á m

v l á s c e a v d ě ě n o s t i

v ě n u j e

p ř e k l a d a t e l

Předmluva překladatele.

Roku 1926 o vánocích v České koleji v Římě dostal jsem dárkem knihu P. Josefa M. Petazzi S. J.: *Panis Angelicus*. Je to sbírka rozjímání o řeholní čistotě ve světle Eucharistie. Ke knize jest přidán doplněk: *La verginità sacerdotale* - O kněžském panictví. Pamatuji se, že meditace ty učinily na mne hluboký dojem a byly mi vzpruhou a pomůckou v přípravě na kněžství. Vracíval jsem se k nim a vždy jsem v nich našel krásu.

Vyplňuje učiněný slib, z vděčnosti přeložil jsem devět těchto kněžských meditací do češtiny v naději, že mnohý bohoslovec nebo mladý kněz najde v nich útěchu a sílu.

Kéž malá tato knížečka jest svědkem velikých vítězství...!

Florete flores quasi lilium et date odorem et frondete in gratiam et collaudate canticum et benedicite Dominum! (Eccl. XXXIX, 19).

Dr. R. Čeněk Tomiško

V Hradci Králové, v oktávě Zjevení Páně 1934

Modlitba před rozjímáním.

Klaním se ti, Beránku neposkvrněný, který skutečně jsi přítomen zde ve svatostánku. Tys květ, který z Panny vypučel. Tys Pán andělů, tys Bůh čistoty! Vzdávám tobě díky, že ustanovil nejsvětější Svátost oltářní, která je původcem, výživou a ochranou lilií, kvetoucích v tomto bědném údolí světa. Kolik je ubohých duší, které povrhly nebeským tímto darem! Prosím tě za ně, abys jim odpustil. Leč i za sebe prosím, abys mne ráčil milostí svou osvítiti; nechť poznávám vždy lépe onu tajemnou moc, kterou ze tvých svatostánků čerpají duše čisté. Kéž i já, kterého jsi obdařil tak nesmírnými milostmi, okouším sladkých plodů čistoty ve svátostném spojení s tebou.

Prosím i zapřisahám tě, svátostný Spasiteli, ať též mým působením vzrůstá zástup těch, kteří chtějí plně pochopiti tvou tajemnou řeč s trůnu oltáře. Kéž přibývá kolem tvého svatostánku všude lilií bělokvoucích k slávě tvého svatého Jména, k zahanbení pekla a ke spáse světa!

Panno neposkvrněná, Královno panen, přispěj mi svou pomocí!

Modlitba po rozjímání.

Anima Christi, sanctifica me! Duše Kristova, duše neposkvrněná, nevyčerpatelný prameni panicky cudných myšlenek a čisté lásky, duše Kristova - tvůrkyně svatosti, posvěť mne!

„Corpus Christi, salva me!” Ó, tělo Kristovo bezúhonné, nejkrásnější květe svatého panenství, „Flos Matris Virginis,” spasiž mne z prachu porušení bídneho světa!

„Sanguis Christi, inebria me!” Krví Kristova, záračné víno, jež plodíš panenství, „vinum germinans virgines,” opoj mne, abych ztratil smysly pro nízké rozkoše, jež mi nabízí svět. Kéž po ničem jiném netoužím, než po čistých radostech andělů!

„Aqua lateris Christi, lava me!” Vodo přetajemná, jež jsi vyprýštila ze srdce Kristova, omyj mne! Očist mne, abych směl se objeviti mezi sněhobílými květy, které rostou kolem trůnu Beránkova!

„Passio Christi, conforta me!” Umučení Kristovo, posilni mne! Vyzbroj mne do boje proti nepříteli čistoty! Vtiskni v údy mého těla svaté jízvy umrtvení. Trním obklič květy lilií!

„O bone Jesu, exaudi me!” Vyslyš mne, ó dobrý Ježíši, na přímlovu Panny neposkvrněné, jež je matkou tvou i mou, na prosby všech svatých duší čistých, které byly nejkrásnější ozdobou tvých svatostánek!

„Intra Tua vulnera absconde me!” Ukryj mne ve svaté schránce svých ran, schovej mne ve svém nej-světějším Srdci!

„Ne permittas me separari a Te!” Nedej, abych se odloučil od tebe, který jsi Bůh čistoty, stvořitel i ochránce svatého panictví!

„Ab hoste maligno defende me!” Chraň mne před úklady nečistého ducha, který by nejraději chtěl zašlapat do bláta bílé květy tvých svatyní!

„In hora mortis meae voca me!” V poslední hodině dej, ať uslyším tvůj rajský hlas!

„Et iube me venire ad Te!” Dej, ať mohu jít za tebou, Beránku nejčistší!

„Ut cum sanctis Tuis laudem Te in saecula saeculorum!” Kéž mohu připojit svůj hlas k chvalozpěvu duší čistých, které kol trůnu tvého prozpěvují slávu a blahořečení tvému svatému jménu na věky věků! Amen.

I. Kněžství vyžaduje panickou čistotu.

1. Kněz je v nejužším styku s posvátnými věcmi.

Můj Ježíši, posvátná panická čistota nemůže chyběti katolickému kněžství, jež vyniká posvátností. Již ve Starém Zákoně kněžství znamenalo důstojnost vyvolenou a od světského zaměstnání odloučenou, jejíž úkolem výlučně byla služba Boží.* A přece kněžství starozákonní nebylo než pouhým stínem, pouhým obrazem kněžství Nového Zákona. Množství různých starozákonních obětí bylo toliko předzvěstí jediné, největší, božské oběti, kterou jsi, Věčný Veleknězi, přinesl v plnosti časů. - Jestliže se ve Starém Zákoně vyžadovala na knězi určitá čistota, - „mundamini, qui fertis vasa Domini” - oč větší jest požadavek dokonalé panické čistoty v tvém kněžství, můj Ježíši? Jestliže již ve Starém Zákoně se slušelo, aby kněz do jisté míry byl odlišen od ostatního lidu, oč nutnější jest, aby tvoji služebníci byli srdcem zcela od světa odloučení?

Je to panická čistota, jež působí toto odloučení, osvobozujíc mysl i srdce od zemských pout a samovolně směřujíc pouze k Bohu: „cogitat, quae Domini

* Nesčetná místa Písma sv. to vyjadřují.

sunt, quomodo placeat Deo". Panická čistota jest tudíž u tvých kněží, Spasiteli, nevyhnutelným požadavkem.

„Starozákonní kněží obětovali Hospodinu oběti zápalné a obyčejný chléb. Aby mohli svou oběť toliko na oltář položit, musili býti prosti veškeré nečistoty (Lev. 21. 7). Posudme, jak čistý musí býti kněz novozákonní, který Bohu za oběť přináší Tělo a Krev jeho vznešeného Syna." (Sv. Jan Zlatoústý 1. 6 De Sac. c 3). Kdo toho nechápe, nechápe věci božských, „non percipit, quae sunt spiritus Dei."

2. Kněz jest živý svatostánek.

Tvůj kněz, ó Ježíši, má netoliko nositi posvátné nádoby, on sám jest schránkou nejposvátnější. Proto musí býti čistší než kdo jiný. Praví svatý Augustin: „Jmenuje-li se a je-li ve skutečnosti duše spravedlivého člověka chrámem Božím již proto, že ji posvěcuje milost Ducha Svatého, jenž v ní přebývá, oč větším právem jest svatyní Boží duše kněze! Jak nutno ji střežiti v čistotě, jež přísluší domu Božímu!" (Sv. Aug. De dign. sac.)

Tento tajuplný chrám zasvětil jsi sobě, Pane, vylévaje naň nevýslovné proudy své milosti posvěcující a obohacuje ho podivuhodnými dary Ducha lásky. Jaká musí býti záře jeho čistoty, jež by hodně odpovídala tak veliké slávě?!

Avšak nejen duše kněze jest ozdobena tvými vel-

kými dary, nýbrž i jeho tělo. Ba dokonce duši jeho dostává se této krásy prostřednictvím jeho těla: neboť svátostná milost kněžství na věky posvětila duši kněze, když tělu jeho dostalo se posvátného pomazání. Při svěcení na kněze ty sám postoupil jsi vnějšími znameními knězi svou moc, aby ji dále vykonával.

Zda tedy není nutné, aby i tělo kněze bylo panicky čisté? Aby dýchalo svatostí? „Ubicunque virgo Dei est, templum Dei est”. (Sv. Ambrož.) Jestliže čistota vytváří ze srdcí lidských chrámy Boží, kněz, který ve své důstojnosti je chrámem Božím, musí býti panicky čistý.

3. Kněz je druhý Kristus.

Kněz je jakoby rozšíření a pokračování velkého tajemství tvého svatého vtělení. Kněz je „druhý Kristus”. Jako v tobě, Ježíši, přirozenost lidská dosáhla svého největšího vyvýšení, tak v určitém poměru i kněz tvůj má býti povznesen nad věci lidské. Má býti povýšen nad pouta těla a krve, nad pozemské příchylnosti, povznesen nade všechny všední starosti a světské zájmy. - Má býti povznesen nade všechno pozemské tvorstvo - „de caelo caelestis”.

A co mu dodá tohoto vzletu? Panická čistota. Jestliže ji má, pak žije ve světě, a přece není ze světa; stýká se s lidmi a je bratrem andělů - „angelus terrestris”. Panická čistota ho činí posvátným duší i tělem.

Díky tobě, Pane Ježíši! V nesmírné lásce své jsi ne-

jen vyvýšil lidskou přirozenost v božské své osobě, ty's ji povznesl i v osobě svého kněze, takže se jeví, jako by byla ozářena odleskem tvé slávy. Proto také apoštolové, když jsi jim svěřoval své božské poslání - „sicut me misit Pater, et ego mitto vos” - pochopili - a opustili své rodiny a manželky. Proto ve tvé Církvi mladí budoucí služebníci tvoji zavazují se čistotou doživotní. Co na tom, že lidé tělesní, bezbožní a pobloudilí mají pro to jen výsměch a rouhání? Co na tom, že to považují za vrchol pošetilosti?

Avšak duše křesťanská a především kněz cítí všechnu krásu tvého božského úmyslu. Je přesvědčen o obdivuhodně nutné spojitosti mezi oltářem a lilie-
mi čistoty a v ní spatřuje nejkrásnější drahokam ko-
runy kněžské.

A Církev tvá nebojácně bude věčně odrážeti útoky světské zkaženosti. Bude bojovati proti všemu spiknutí nečistého ducha a bude chrániti čistou perlu tvého kněžství i za cenu potoků mučednické krve.

Děkuji a dobrořečím tobě, ó Pane, ve spojení se všemi svatými kněžími, kteří jsou ti nevýslovně vděční za tak nebeský dar.

Děkuji a dobrořečím tobě, ó Pane, ve spojení se všemi svatými dušemi, jejichž svatost rozkvetla působením čistých kněží.

Děkuji a dobrořečím tobě s celou Církví, kterou ozdobil jsi takovou slávou! Zapřisáhám tě, Spasiteli, aby na čele Církve svaté věčně plála tato oslňující perla panické čistoty kněží, jež dábla děsí, svět za-

hanbuje, spravedlivé duše naplňuje radostí a oslavuje velké svaté jméno tvé, ó Bože!

Zlatá zrna:

Ó jak vznešený a ctihodný jest úřad kněží, jimž popřáno jest, aby Pána božské velebnosti slovy svatými posvěcovali, rty svými velebili, v rukou Ho drželi, svými ústy požívali a jiným podávali! Ó jak čisté mají býti ruce ty, jak čistá ústa, jak svaté tělo a jak neposkvrněné má býti srdce kněze, k němuž tak často Původce čistoty vchází! Z úst kněze nemá vycházeti leč slovo svaté, počestné a prospěšné, když tak často přijímá svátost Kristovu.

Oči jeho tak často na tělo Kristovo patřící, budtež prosté a cudné; ruce budtež čisté a k nebi v modlitbě pozdvižené, neboť tak často dotýkají se Stvořitele nebes a země. Kněžím platí obzvláště, co velí Zákon. „Svatí budtež, neboť já svatý jsem Hospodin Bůh váš!”

Následování Krista, část IV. kap. 11.

II. Kněz a Maria Panna.

1. Vznešený vztah mezi knězem-panicem a Pannou-Matkou.

Zvláštním způsobem osvětluje nutnost kněžského panictví vztah mezi knězem a tvou Matkou, Spasitelem. Především je to vztah podivuhodné podobnosti: „sacerdos factus in similitudinem Virginis Mariae.” „Jestliže blahoslavený je život Panny nejčistší ze všech žen, poněvadž nesl Původce všeho života, - srdce kněžská, v nichž Syn Boží si zvolil takřka trvalý příbytek, nemohou býti považována ani za méně šťastná, ani za méně významenaná.” (Sv. Aug: De dignit. sac.)

Jako panenství Mariino bylo podkladem jejího mateřství, tak panická čistota kněze jest vlastností, která kněžský úřad ještě více zpodobňuje k mateřství nejčistší Panny. Panictví otvírá knězi cestu ke tvému oltáři, kde se obnovuje tajemství tvého vtělení. Velký Bože! Ret lidský nenalézá slov a srdce naše myšlenek před tímto velikým tajemstvím! Je možno myslet na kněze a při tom nemít na paměti panenskou onu čistotu, která nám dala Spasitele!? - Leč snažím se proniknouti hlouběji, můj Ježíši: Poznávám důkladněji, že panictví pojí kněze s tvou nejsvětější Matkou poutem obdivuhodným. Způsob života a

vznešenost úřadu působí nejen poměr podobnosti, nýbrž *spojuje* kněze s Marií. Jako ona byla Matkou, která tě zrodila, tak i kněz dává tobě život na oltářích a v duších lidských. Jako v Marii jsi, ó Ježíši, měl netoliko Matku, ale Spolupůsobitelku v přetajném díle vykoupení, tak i kněz jest nejen synem Mariiným, nýbrž jest i jejím spolupůsobitelem, dáváje nadpřirozený život duším. Ty, můj Ježíši, jsi chtěl naznačiti, že předpokladem tohoto spojení lásky mezi knězem a Marií jest bezúhonná čistota. Proto jsi svou Matku s kříže svěřil panickému apoštolu-knězi, o němž se praví: „ex illa hora accepit eam in sua” - to jest: přijal Marii jako do svého vlastnictví, do svého domova, učinil ji účastnou svého kněžského a apoštolského života, učinil ji svou družnou průvodkyní, svou pomocnicí.*

Nyní chápu, můj Ježíši, proč všichni svatí kněží tvou nejsvětější Matku zvolili si za svou ochránkyni. Bez ní nezapočali ani jediného apoštolského díla a vždy ji prosili, aby ona s nimi pracovala na spáse duší.

Nyní chápu, jak při myšlence na Marii uhájili si nedotčenou panickou čistotu. Vždy si vzpomněli nejen na to, že dobrý syn nesmí zarmoutiti svou matku, ný-

* V liturgii Ambrosiánské v hymnu na den sv. Jana evangelisty vyjadřuje tuto myšlenku sloka:

O Virgo dignus Virgine!
Successor alti nominis,
Custos Mariae et filius
Tanto nec impar muneri!

brž zvláště se svatou bázni si uvědomili, že se nesmějí zpronevěřiti tajemnému slibu, který dali Panně nejčistší, a že se nesmějí ochuditi o její mateřské přispění v kněžském úřadě!

Po pokladech milostí, které jsi, Ježíši, do kněžství uložil, není většího a vznešenějšího zdroje jeho slávy nad toto úzké pouto podobnosti a lásky mezi Marií a knězem. Avšak - „non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est a Patre...”

2. Důsledky tohoto spojení:

Na kříži, Vykupiteli, svěřil jsi Matku svou panickému apoštolu. U našich oltářů odevzdáváš ji znovu svým kněžím. A oni, tak jako Jan - ji přijímají za své vlastnictví.

Při samém posvátném tajemství Mše svaté kněz téměř jako by cítil potřebu dovolávati se neposkvrněného panenství a přechisté lásky Mariiiny. Téměř ho to sráží na kolena, když vyslovuje tajemství svatého vtělení: „Et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex Maria Virgine.” Kněz při Mši svaté chtěl by nejraději míti rty, ruce a srdce tvé Matky nejsvětější, aby svolal tebe důstojně do tajemných jeslí oltáře! - A když slovem pravdy věčné dává život duším lidským, chtěl by nejraději mluvit ústy tvé Matky, Slovo vtělené! Ve svaté zpovědi, když omývá duše hříšníků ve tvé nejsvětější Krvi, vzpomíná té, jež svou nejčistší panenskou krví spolupůsobila na díle vykupitelském.

Když má síliti, těšiti a vésti duše svěřené, obrátí se k té, jež je zdrojem milostí na cestách tohoto života - „in me omnis gratia viae.”

A konečně přijdou chvíle, kdy kněz sám, skleslý, bude prahnouti po posile. I on má srdce v prsou, srdce citlivé, srdce, které touží po něze a lásce; srdce, které nikdy není dosti ukojeno úsměvy krásy a radostí; srdce slabé, které musí míti záštitu v krutém zápolení ducha proti tělu. Ó, tajemná Kalvarie kněžství! Jak vděčně panický kněz přijímá z rukou tvých, Ježíši, Marii Pannu, do svého naprostého vlastnictví - „in sua!” Jak se jí vrhá do mateřského objetí a jejímu srdci svěří všechny svoje pochybnosti i obavy, všechny svoje radosti, i žaly - celý svůj život. Ó, sladké tajemství! Můj Ježíši, jaký to vynález tvé všemohoucí lásky!

3. *„Per Ipsam et cum Ipsa et in Ipsa!”*

Když kněz tiskne tebe pod způsobami svátostnými ve své dlani při Mši svaté, praví tato velebná slova: „per Ipsum et cum Ipso et in Ipso.” Jimi vystihuje se trojí ráz tvé svátostné přítomnosti mezi námi, božský Spasiteli: přinášíš za nás věčnému Otci sama sebe v oběť (per Ipsum), přebýváš s námi jako nejlaskavější přítel (cum Ipso) a spojuješ se s námi ve svátém přijímání (in Ipso). Podobně kněz-panic v mystickém objetí Marie Panny opakuje táž slova: „Per Ipsam et cum Ipsa et in Ipsa.” „Per Ipsam!” Přispěním

Panny Marie, královny kněží, panický kněz cítí, že může býti vykonavatelem úřadu, jenž i anděly naplňuje svatou bázní. V přímlovu její skládá všechnu důvěru, že jeho modlitby a prosby budou provázeny požehnáním Božím a prospějí svěřeným duším.

„Cum Ipsa:” Dokud Maria nad ním bdí a provází ho při každém kroku, cítí, že její ruka ho dovede i přes strmé cesty kněžského apoštolátu bezpečně a bez úhony. A konečně „in Ipsa:” V jejím čistém panenském srdci najde oddech a občerstvení. V něm možno beze hříchu se oddati čistým radostem v nebeské důvěrnosti. V něm možno opojiti se nejčistší láskou a stápeti se zcela v kráse, jež zastiňuje všechnen světský půvab a dává okusiti radost ráje. Díky, Ježíši! Díky! Srdečné díky! V panictví dal jsi kněžím vzpruhu, posilu a zároveň i odměnu. Dej, ó Pane, aby všichni kněží se stávali stále podobnějšími tvému apoštolu Janovi a vždy lépe chápali toto sladké tajemství. - Dej jim ho okusiti v plné jeho pravdě a kráse. Jejich panická čistota najde v tom svou stráž a své zúrodnění! Spasiteli drahý, každý den u statisíců oltářů, nechť žehnáš tomuto tajemnému objetí a spojení: kněze-panice s nejčistší Pannou, tvou Matkou! - „Et accepit eam discipulus in sua!” ---

Zlatá zrna:

Ó, Maria, matko milosrdenství! Tys matkou i dcerou toho, jenž jest otcem milosrdenství a Bohem všeho potěšení. Tys rozdatelka pokladů svého Syna,

ty's služebnice Boží, matka velekněze nejvyššího Ježíše Krista. - Jsi zároveň knězem i oltářem, svatyní neposkvrněnou Slova Božího, učitelkou apoštolů a učedníků Páně! - Ochraňuj Svatého otce, přimlouvej se za nás a za naše kněze! Dej, ať božský velekněz Kristus Ježíš očistí naše srdce, bychom hodně a zbožně se mohli blížiti k svaté hostině.

Ó, Panno neposkvrněná! Tys nám nejen dala chléb s nebe na odpuštění hříchů, Ježíše Krista, nýbrž ty sama jsi příjemnou hostií, obětovanou Bohu. Ozdob kněží! Svatý Antonín o tobě praví: Ačkoliv se ti nedostalo svátosti svěcení kněžstva, přece jsi byla plná důstojnosti a milostí, které se v této svátosti udělují, takže právem ti přísluší název: „Virgo-Sacerdos!” - Shlédnina nás a na kněze svého Syna! Vypros nám pomoci, čistoty a posvěcení, abychom zbožně přijímali nevystihlé poklady svatých svátostí a dosáhli věčné blaženosti v nebi. Amen.

Matko milosrdenství, oroduj za nás! Matko věčného kněze Ježíše Krista, oroduj za nás! Královno kněží, oroduj za nás! Maria Virgo-Sacerdos, ora pro nobis!

Odpust. 300 dní - Pius X. 9. května 1906.

III. Panická čistota a svatý úřad kněze.

1. Kněz musí býti čistý pro svůj význačný vztah k Bohu.

Můj Ježíši, panictví tvému knězi jest nezbytně třeba, má-li svůj úřad dokonale zastávat. Jest prostředníkem mezi Bohem a lidem „mediator inter Deum et populum.” Jak poměr k Bohu, tak i k lidu vyžaduje na knězi bezúhonnou čistotu.

a) Poměr k Bohu.

Kněz má býti mužem modlitby. Má se spojovati neustále s tebou, který v nebi i ve svatostánku stále za nás prosíš: „semper vivens ad interpellandum pro nobis!” Panická čistota dává tvému knězi schopnost nerušené modlitby - „facultatem sine impedimento Dominum obsecrandi (I. Cor. VII 35). Panická čistota dává tvému knězi nekolísavou jistotu, s níž vstupuje do svatyně tvého milosrdenství: „ego autem in innocentia mea ingressus sum.” Panická čistota povznáší duši a v určitém smyslu i tělo kněze v okruh, jenž je bližší k božství a učí kněze důvěrně mluvit s Bohem a prositi Ho za svěřený lid.

Bezúhonná čistota jest podmínkou zalíbení v modlitbě, zvláště v modlitbě liturgické, o níž se praví, že byla vnuknuta Duchem svatým. Liturgie nemůže

nikdy býti pochopena od duší nečistých - „in malevolam animam non intrabit sapientia.”

Leč nejdokonalejší a nejsvětější modlitbou kněze jest oběť tvého těla a tvé krve vylité za naši spásu. Jak může *hodně* přináseti tuto božskou oběť kněz, který nepřipojí oběti sebe samého? „Mortis Dominicae mysterium celebrantes mortificare membra vestra a vitiis et concupiscentiis omnibus procuretis.” (In ordin. sac.) Kdykoliv jde tvůj kněz k oltáři, jde vlastně i sebe obětovat, jde zemřít: a toliko tato mystická smrt kněze dává život a plodnost jeho působení. Dokonalá čistota jest vznešenou obětí; bez ní nemůže býti svatého kněze!

b) Poměr k lidu.

Kněz dostal od tebe, Pane, nejen moc nad tvým skutečným božským tělem, nýbrž i nad tělem mystickým - nad nesmrtelnými dušemi. Duše hříšníků má omývati ve tvé krvi ve Svátosti pokání. Jaký to úřad! Zajisté vyžaduje dokonalé čistoty, aby kněz s plnou důvěrou mohl se přiblížiti k studánce, z níž očisťující pramen tvé krve tryská - ke tvému probodenému Srdci! Zajisté vyžaduje dokonalé čistoty, aby kněz dovedl v duších kajících roznítit víru v odpouštějící milosrdenství Boží. Duše hříchem raněné hledají srdce panicky čistého, u něhož by mohly vyplakat své slzy, vyvzdychat své duševní útrapy. Hledají srdce panickeho, které nezná jiných důvěrností než s tvým božským Srdcem.

Dále tvůj kněz, ó Ježíši, jest pastýřem. Podle tvých slov dobrý pastýř musí býti hotov dáti život za ovce své. Toliko ten, jenž není spjat nerozlučitelným poutem s jinou osobou, dovede snadno dáti sebe v tak velkodušnou oběť. Toliko ten, kdo srdce své navykl umírati a klásti se jako oběť zápalná na oltáři panictví, dovede snáze přinést oběť svého života za své ovečky.*

Duchovní pastýř duší, který zároveň by byl otcem rodiny, měl by srdce rozštěpené - jak praví svatý apoštol. Starosti o rodinu vyčerpaly by největší díl jeho sil. Aby ji co nejlépe hmotně zaopatřil, byl by v neustálém pokušení i v posvátných úkonech hledati zdroj výdělků pro svou rodinu. Výsledkem toho by byly opuštěné zpovědnice a osiřelé oltáře.**

Ach, můj Ježíši, svatý kněz nesmí míti nikdy dosti

* Roku 1870 evangeličtí duchovní v Německu odmítli poskytovat poslední útechu umírajícím zajatcům zachváceným nakažlivou nemocí. Obrátili se na kněze katolické se žádostí, aby převzali jejich úřad, ježto prý jako otcové rodin nemohou vydati svůj život v nebezpečí nákazy a tak zničit štěstí své rodiny. Evangelický pastor Vinet prohlásil, že by se velmi klamal, kdo by zájmům duchovního úřadu dával přednost před zájmy své rodiny. Nejdříve rodina, pak kněžský úřad; kdyby to bylo obráceně, bylo by prý lépe se neženiti.

** Misionář v Syrii Bauvirer, vypravuje, že schismatictí kněží dvakrát nebo třikrát do roka obejdou všechny zámožné své farníky a vybírají taxu 2 Lir. (4 Kč) za každou zpověď. O přijímání se již potom nestarají. Jak je nejvýše potřeba modliti se za návrat těchto zbloudilých oveček na vydatné neotrávené pastviny Církve svaté! Je to vroucí přání našeho Svatého otce Pia XI.

času na věci neužitečné! Katechisování mládeže, příprava na kázání, návštěvy nemocných, zpovídání kajícníků, činnost na obranu svaté víry a hájení práv Církve, činnost sociální - ale nad to nadevše rozjímání a návštěva nejsvětější Svátosti - toť věru veliký okruh zaměstnání, který stačí úplně vyčerpati všechen čas kněze, takže již nezbývá ani minutka na jiné zájmy světské, byť i nebyly přímo zapověděny svatostí a důstojností kněžského úřadu. „Nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus (II Tim 2.)

Konečně oheň sálající má vyšlehnouti v kněžském srdci a obsáhnouti i nejzazší končiny světa. Toliko panictví, jež zbavuje duši všech pozemských pout, dává jí odvahu vzletěti i do neznámých krajín a hlásati tam světlo evangelia milosti a lásky Boží. Kněžské panictví stvořilo nám misionáře. Kněžské panictví udržuje misie v nadlidském boji proti pohanství.*

Děkuji tobě, ó nejsvětější Srdce Ježíšovo, jež z nejsvětější Svátosti oltářní mi udělíš tak vznešenou nauku o kněžství. Je to nauka čistoty, nauka ráje! Ó dej, ať všichni kněží jí porozumějí a hluboko si ji vloží do srdce.

* Kterýsi anglikánský konvertita vypravuje o protestanských misionářích v Číně. Praví, že mnohdy jejich apoštolát jest v nejlepším přetržen. Co se stalo? „Zdravotní stav choti donutil misionáře k návratu do Evropy.“ - Jest zajímavé, že některé misionářské společnosti protestantské přijímají jen kněze žijící v celibátu.

Panická čistota lidí jest vznešenější než čistota andělů. 1. pro svůj rozsah: zachovává ji nejen duše, nýbrž i tělo. 2. pro svou ušlechtilost: jest dobrovolná, nikoliv nucená. 3. pro svou větší slávu: neboť jest ovocem boje a vítězství. 4. pro svou užitečnost: neboť získává nám zásluhy.

Sv. Bonaventura.

Pane Ježíši, ve svém knězi dal jsi podporu mé slabosti, světlo mým temnotám, vůdce na cestách spásy. Dovol mi, Pane, abych tvému knězi vyprosila hojnost milostí a všechny ctnosti, které vytvářejí z kněze světce. Dej mu sílu, aby snášel mou ubohost, dej mu moudrost, aby mou duši dobře řídil. Můj Bože, rozmnož svou božskou lásku v jeho srdci, naplň ho Duchem svým svatým, aby byl dokonalým tvým zástupcem zde na zemi. Kéž pracuje stále k větší tvé slávě! V nebi pak jednou nechť před trůnem tvým shledá všechny duše, které jsi mu v životě kněžském svěřil. Amen.

Z modliteb hraběnky de Flavigny.

IV. Panická čistota a věčné kněžství.

1. Panictví dává knězi vlastnost, která podstatně mu přísluší.

„Tu es sacerdos in aeternum!” Tvůj kněz, ó Ježíši, má býti knězem na věky. V tom spočívá jeho sláva a štěstí. V duši jeho jsi vtiskl nezrušitelné znamení, jež ho povyšuje ve stav svatý, na věky svatý. Leč svatosti stavu musí odpovídati i svatost osoby kněze, svatost trvalá. Kněz má býti svatý v každé životní okolnosti, aby vždycky plniti mohl své poslání: posvěcovati jiné. To vše vyžaduje, aby byl panicky čistý. Toliko panictví chová v sobě moc, která kněze činí *věčně knězem*, to je: osobou posvátnou, jež posvěcuje a vede duše k svatosti.

Důvod je zřejmý: Panictví osvobozuje kněze od vztahů rodinných a zároveň i světských starostí, takže téměř jakousi blaženou nutností je puzen mysliti na zájmy Boží: „cogitat, quae Domini sunt.” Vždy, v každou hodinu dne i noci, je připraven k službě Boží: Stále má při sobě onu mystickou svatyni, v níž může přináseti oběť na oltář Boží. „Ubicumque virgo Dei est, templum Dei est.” (Sv. Ambrož.)

Katolický kněz zůstává stále posvátným. Jeho zaměstnání nemožno zaměnit s jiným, poněvadž tyčí se nad ostatními jako nebe nad zemí.

A to vše pro své panictví. U katolického kněze nelze odlišovati život privátní a život na veřejnosti. Jest prost všech světských starostí - věčně! Jest ozdoben odleskem božství - věčně! Jest obdařen autoritou posvátného půvabu - věčně! Jest knězem - věčně! Knězem podle řádu Melchisedecha, oněmž Písmo svaté zamlčuje všechny rodinné a pokrevní vztahy, „sine patre, sine matre, sine genealogia,” jako by byl něčím, co patřilo více nebi než zemi, více Bohu než lidem. Ó, veliká slávo kněžského panictví. „Vidi te quasi Angelum Dei: valde enim mirabilis es!”

2. Účinky této kněžské panické přednosti.

Život tvého kněze, ó Ježíši, jest věčně spjat s životem tvým. Kněz neustále ve svém nitru nosí tvou tajemnou moc. V každém okamžiku, jediným hnutím vůle ji může obnoviti. Mezi ním a tebou, Ježíši jest jen několik krátkých slov, jež mají tajemný účinek, kdekoliv a kdykoliv je s konsekračním úmyslem kněz vysloví. Kněz jest věčným nositelem tvé přítomnosti. Můj Bože, jak posvátný jest kněz! Mohlo by se skoro říci, že jest živoucí svátost. Jak neměl by býti panicky čistý? Jen panická čistota může býti věnem bytosti tak svaté. Jen panická čistota může poskytnouti vlastnosti, jež příslušejí takové dokonalosti, - „ut sit sanctus!”

A jako život kněze jest spjat bez přestání se skutečným tvým životem v nejsvětější Svátosti oltářní,

tak spíat jest i s tvým mystickým životem v duších lidských. Kněz je lékař, který musí býti pohotově léčiti každou duchovní nemoc a uzdravovati každou ránu. Kněz je obhájce, jenž musí býti vždy pohotově k tobě mluvit ve prospěch duší a k duším ve prospěch tvůj. Kněz je soudce, jenž vždy a všude musí býti pohotově zasednouti na stolicí spravedlnosti a milosrdenství. Kněz je otec, který musí vždy býti pohotově obejmouti do náručí slabého, zbědovaného, provinilého syna. Kněz je pastýř, který musí vždy býti pohotově hledati ovečku. Kněz je přítel, který musí vždy býti pohotově do svého srdce ukrýti nejdůvěrněji svěřená tajemství, utajované strasti a dlouho potlačované slzy. Kněz je vším a musí býti vždy pohotově zachrániti všechny. Jenom panická čistota, která ho činí podobným andělu, dá mu tuto všestrannou obětavost a ochotu býti všem k službám, pro všechny míti dech života nadpřirozeného a všem přinášeti tebe, Ježíši, jenž jsi „vita cordium!”

Jak velká jest tvá dobrota, Ježíši, že jsi se tak postaral o duše, které jsou ti tolik drahocenné. Jak nekonečně jsi dobrotivý, že jsi ustanovil panické kněžství, aby bylo tvým živým obrazem, živoucí svátostí tvé lásky mezi lidmi. Ó, připoutej, připoutej ještě více kněžské panictví k božskému svému životu! Dej, ať kněží vždy víc a více cítí a oceňují toto spojení. Nechť chápou, že panická čistota jest základní podmínkou pravdy a svatosti jejich kněžství, že jest otázkou jejich kněžského života a smrti. Dej, ó Pane,

aby tato pravda byla *vždy lépe* chápána i křesťanským lidem. Pravím: *vždy lépe!* Neboť ve skutečnosti věřící lid jest si jí podivuhodně vědom. Pohrdaje všemi výmysly bezbožníků a lidí zkažených, prostý věřící lid, který si v srdci zachoval „sensus Christi,” chápe, že panická čistota dává knězi posvátný charakter tlumočnicka zákonů Božích a rozdavatele nebeských darů. Kde tento čistý štít byl pošpiněn a zničen drzým a rouhavým sňatkem, tam věřící lid dal najevo, že takový nešťastník může se snad dokonale uplatniti v nějakém světském zaměstnání, ale již nikdy jako - kněz. Na jeho čelo vpáleno je znamení strašné zpronevěry!

Ó, Pane Ježíši Kriste, pro slávu své svaté Církve, pro slzy nevinných, pro krev mučedníků, pro tolik duší, jež hladovějí a žízní po tobě, dej, ať panická čistota září stále více ve tvých kněžích: „sanctifica eos in veritate!”

Zlatá zrna:

Život zasvěcený Bohu přetvořuje přirozenost lidskou dáváje duši vlastnosti, jichž by v obyčejném životě neměla. Vkládá do duše panny jakousi zmužilost, která ji zbavuje veškeré přirozené slabosti. Činí z ní rekyni, avšak rekyni plnou něhy a sladkosti, jež se zvedá z úvalu pokory, poslušnosti a lásky, dostupuje k výšinám obětavého nadšení a vyvrcholuje ve všem, co lidské hrdinství má nejsvětějšího a nejvznešenějšího.

Vlívá do srdce pravého řeholníka nebo kněze zdroje rozumného soucitu, nekonečné něhy, sladkosti nezměkčilé, trpělivosti neumdlévající, jakou mívá jenom srdce ženy.

Oběma, jak řeholníci nebo knězi, nevěstě Boží nebo Božímu služebníku, rekyni lásky nebo učiteli a hlasateli pravdy dává darem nevylicitelný půvab dítěte s jeho nevinnou a líbeznou čistotou. A dojatý zrak pozoruje v jejich tvářích onu prostou krásu, onu přívětivou sílu, jež jsou nejkrásnější ozdobou lidí ctnostných a geniálních.

Montalembert.

V. Panická čistota a svaté kněžství.

1. Láska k Bohu vyžaduje čistotu.

Sv. Tomáš z Villanovy shrnul v kratinkou ale pádnou větu vše, co Církev svatá vždy hlásala a zkušenost potvrzovala o kněžské čistotě: „Kněz, který není čistý, není ničím.“ „Sacerdos, qui non est castus, nihil est!“ Nemohl nikdo mocněji vystihnouti, jak panická čistota téměř je základní součástí kněžství a jeho svatosti.

Svatost nemůže býti bez lásky k Bohu. V knězi tato láska má býti vrcholná. Kněz má býti jako hořící svítilna - „lampas ardens et lucens in domo Domini.“

Svatý Tomáš Akvinský poznamenává, že dokonalá láska předpokládá a vyžaduje čistotu. *Předpokládá ji*, poněvadž láska k Bohu může se dokonale rozvíjet jenom v duši, jež jest svobodna od myšlenek, citů a náklonností pozemských: „ubi maior charitas, minor cupiditas; ubi maxima charitas, nulla cupiditas.“ (Sv. Augustin.)

Jestliže i sami laici, chtějící doopravdy sloužiti lásce Boží, cítí potřebu vyprostiti se ze svazků rodinných, mnohem více tvoji kněží, ó Ježíši, - kněží, k nimž obracíš se jakoby s prosbou: „Manete in dilectione mea!“ Láska k Bohu *vyžaduje* čistotu, poně-

vadž láska jest oběť: „sine dolore non vivitur in amore”. Nuže, tvůj kněz, ó Ježíši, tvůj kněz, jenž si zamiloval tebe a tvůj kříž, bude vždy nadšeně objímati oběť panické čistoty. I kdyby - což je nemožné - Církev zrušila celibát, i kdyby rozvázala závazek věčného slibu čistoty, všichni svatí kněží, Ježíši, všichni bez výjimky by cítili v srdci potřebu znovu se zavázati k panictví, všichni ve svém nitru by slyšeli hlas, ježž Církev nyní při svěcení pronáší: „Et quia comministri estis Corporis et Sanguinis Domini, estote ab omni illecebra carnis alieni.” (in ord. Diac.) Všichni by poslechli vybídnutí svého kněžského srdce: „Imitami, quod tractatis.” Panická čistota byla by vždycky nevyhnutelnou potřebou pro každého tvého svatého kněze. Žádný by se neodvážil bez ní přistoupiti ke tvému oltáři, aby sloužil oběť neposkvrněnou; žádný by se neodvážil bez ní přiblížiti se k duším, aby je vedl k životu nadpřirozenému. Panická čistota každému svatému knězi musí se jeviti jako podmínka svatosti.

2. Všechny květy svatosti kvetou vedle lilie čistoty.

Čistota otvírá lidské duši sladké tajemství života v Nazaretě, úzkého spojení s Bohem, života rozjímavého a pokorného, života odloučení od věcí zemských. Jak by kněz necítil touhu po panické čistotě, aby mohl těšiti se z těchto duševních darů?! Kněz je dokonale přesvědčen, že všechna působnost jeho

úřadu záleží na úzkém jeho spojení s tebou, na tom, aby s tebou byl jedno srdce a jedna duše. Leč chápe, že spojení toto není možné bez čistoty, poněvadž ty se nespojíš se žádným tvorem, leč pozvedne-li se ze smyslnosti. Neuzavřeš důvěrného přátelství, leč s dušemi čistými. Nuže tvůj kněz chce býti čist, aby byl svatý tělem i duší.

Poněvadž v úzkém spojení lásky s Bohem všechno duchovní dobro má svůj původ, svatý kněz zamiluje si čistotu jako zdroj všeho duchovního prospěchu: „venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.” Z panické čistoty kněze vzejdou všechny svaté myšlenky, obětavé úmysly, všechna hrdinná rozhodnutí. Čistota bude základem všech jeho ctností: pokora, mírnost, rozvážnost, obětavost, trpělivost i zápal horlivosti - slovem, všechny ctnosti kněžské vyklíčí v duši jeho zároveň s lilií čistoty. A všechny ctnosti uvadnou, jestliže lilie čistoty v kněžském nitru uschne. Svatý Tomáš Akvinský, jemuž se dostalo názvu: „učitel andělský,” krásně to vystihuje, když praví, že čistota jest jakoby podklad maleb Božích v duši. Ó, jak obdivuhodnými malbami ozdobil jsi duši kněze, Spasiteli! Duše kněžská má býti obrazem neustálé oslavy tvé. V ní více než v jiné duši chtěl jsi ukázati velikost svého díla: „Mirabilis Deus in sanctis suis!” Leč právě proto jak čistý musí býti podklad pro tvé božské umělecké dílo. Každý stín, každá i nepatrná skvrna odvrátila by tvé svaté oko a zabránila by tvému božskému působení v duši kněze.

Ó Ježíši, veleknězi věčný, při poslední večeři ve své velekněžské modlitbě zapřisahal jsi nebeského Otce, aby dal svatost tvým kněžím: „Pater sancte, sanctifica eos in veritate!” Zároveň jsi prohlásil, že pro posvěcení svých kněží sám sebe v oběť nejsvětější vydáváš: „Pro eis sanctifico me ipsum.” Dej, ó Spasiteli, aby stále rostli v čistotě a svatosti! Nedopusť, aby zkaženost světa poskvřnila perlu katolického kněžství, aby zatemnila jeho krásu!

Jestliže hledáš duše, které by se spojily s tebou v utrpení za čistotu kněží, vyber si je, Pane, v zástupu duší čistotě zasvěcených. Vyber si je v řadách svatých kněží, kteří ve světle eucharistie pochopili, že čistota a svatost jsou spojeny poutem nerozlučným. Vyber si je mezi panenskými dušemi, jichž tolik uposlechlo tvého vnuknutí, aby úplně obětovaly se za kněze. Dej, ať kolem tvých oltářů kvetou vždy bělostnější lilie, ať hymnus čistoty zaznívá u tvých svatostánků. „Vere locus iste sanctus est, in quo orat Sacerdos.”

Zlatá zrna:

Kde najdeme Krista? V srdci kněze čistého.

Sv. Ambrož.

Duše čistá jest více schopna přijmouti paprsek Boha, jenž jest jejím pravým sluncem.

Sv. Bonaventura.

Členové Církve nejsou všichni andělé, ba někteří jsou andělé padlí. Nikdo neoplakává bolestněji pád a zradu svých dětí než matka - Církev, zvláště jsou-li to synové, zasvěcení Bohu. Leč nedívejme se na tyto stíny a raději se obdivujme dílu Ježíše Krista.

Bossuet.

VI. Panická čistota a kněžský apoštolát.

1. Čistota tvoří z kněze pravého apoštola Ježíše Krista.

Kněz má býti přečistým zrcadlem, jež odráží božské tvé světlo, Ježíši, do nesmrtelných duší: „speculum sine macula.” Kněz má o sobě říci svěcenému lidu: Budte mými následovníky, jako já následuji Krista - „Imitatores mei estote, sicut et ego Christi!” V očích lidu má se objeviti přeměněn v tebe a obklopen slávou tvou - „alter Christus.” Co jiného mu dá však této krásy než panická čistota? Čistota v něm zdeptává vše nízké a světské a dává tak rysům tvým zastkvěti se v jeho tváři.

Ó, svatí kněží, v nichž je skryta tato tajuplná moc, že se v nich odráží světlo tvé moudrosti a nekonečné tvé lásky! Každá myšlenka na ně vzbuzuje i vzpomínku na tebe, Kriste! Hlas jejich jest hlasem tvým, takže plným právem platí o nich tvá slova: „Kdo vás slyší, mne slyší.” V pravdě jsou tvými *anděly*, vyslanci Božími. Tato přeměna byla u mnohých tvých svatých kněží tak pronikavá a téměř viditelná, že lid o nich říkával, jako o sv. Františku Saleském, nebo o sv. Vincenci Paulánském: „Takový byl asi sám Spasitel, když dlel zde na zemi.” Před nimi bylo možno zvolati: „Deus! Ecce Deus!” Skutečně, nic neči-

ní stopy Boží v duši tak viditelnými, jako čistota.

Můj Ježíši, jsou-li tvoji apoštolové přirovnávání k nebesům, jež vypravují slávu Boží, je to proto, poněvadž apoštolské duše mají čistý neposkvrněný jas nebe. Jest to nejmohutnější apoštolské kázání, je to nejpádnější apologie, kterou bude věčně katolické kněžství hájiti tvoje božství.

Kromě toho panická čistota, jež již sama v sobě jest mohutným vzepětím vlastní duše k nebesům, jest pro kněze zároveň i nejvydatnějším prostředkem k pozvednutí srdcí bližních k věcem Božím nad marností světa. A v tom, jak praví sv. Ignác ve svých exerciciích, spočívá pravé apoštolování a jádro činnosti misionářské.

2. Panická čistota má účast na všech odvětvích apoštolského působení.

Můj Spasiteli, všechny druhy apoštolské činnosti vyžadují andělské čistoty u kněze. Tvůj kněz musí býti andělsky čistý, má-li pečovati o útlé děti a chrániti jejich nevinnost. Musí býti andělsky čistý, když s mateřskou něhou a s posvátnou vážností bdí nad pokladem nevinnosti dorůstající mládeže. Musí býti andělsky čistý, když úkryt svého srdce otvírá slzám a strastem duší sklíčených, které od kněze chtějí si odnésti nikoliv jen prázdné slovo lidské soustrasti, nýbrž vzpruhu andělské útěchy. Musí býti andělsky čistý, aby mohl osvítili ty, kdož jsou v temnotách a

utvrditi ty, kdož jsou v trapných pochybnostech. Musí býti andělsky čistý, když má hojiti hnilobu duše a zůstatí sám nedotčen - bez poskvrny. Musí býti andělsky čistý, aby mohl duším tlumočiti tlukot tvého božského srdce. Musí býti andělsky čistý, aby v duších i nejdopornějších našel utajené stopy krásy a posvěcení tvou krví nejsvětější.

Musí býti andělsky čistý, když žehná svazku dvou lidských srdcí, jejichž přirozená láska, jsouc posvěcena, stává se výrazem tvé veliké lásky k Církvi - tvé nevěstě. Musí býti andělsky čistý, aby ve svém okolí vypěstil lilie - duše, jež jednou budou nejkrásnější ozdobou tvých svatostánek. Musí býti andělsky čistý u lože nemocných při posledním jejich smrtelném zápase a bez ohledu na nebezpečí, jemuž svůj život snad vystavuje, musí s posledním „S Bohem“ ukazovati duším cestu do nebeského domova. Musí býti andělsky čistý vždy a všude.

Kolik duší, Ježíši, šeptá vroucí prosbu: „Ó, kéž mne vede žitím svatý kněz, ó kéž stojí při mém loži v poslední hodině mého života!“ Spasiteli, vyslyš toto přání! Dej, aby všichni kněží byli svatí, aby byli andělsky čisti. Ať nikdy jich nepotřísní bahno světa! Takoví kněží budou andělskými vůdci duším na cestě k nebesům. Takoví kněží jednou v nebesích vrátí tobě neposkvrněný kněžský šat, jež s třesoucím se srdcem přijali v památné chvíli svěcení. To budou praví kněží - sacerdotes: „Sacerdos - sacra dans.“

Domnívám se, že zde na zemi není nic tak dojemného, jako pozorovati zvláštní něžnou lásku Boží k některým duším. Když andělé, sladcí služebníci věčné lásky, skříží naše životní cesty tak, že se setkáme s jedním z těchto miláčků Božích, nemůžeme ani nalézt slov, abychom vypověděli dojem tohoto nebeského zjevu. Je v nich živá víra, svatá vážnost, pravá zbožnost, nejhlubší důvěra, posvátná něha. Zdá se, jako by byly zaplaveny Boží milostí a prozářeny světlem, které však nikoho neoslepuje. Vydechují vůni, které svět nikdy nepoznal; mohlo by se říci: voní Bohem. Přiblížiti se k nim jest podobné, jako překročiti práh kostela; dívati se na ně, je podobné, jako nořiti se v modlitbu; naslouchati jim, je podobné, jako otevřítí květ své duše rosným krůpějím milosti Boží. Láska, kterou dýší, převyšuje všechny přirozené city duše dokonalostí, silou, něhou, zvláště však opravdovostí. Řekli bychom, že pronikají srdcem.

Ó, krásné duše lidí - světců, jste velikým darem Božím! Bůh dává se přede všemi zcela vám - ale jenom proto, aby ve vás dal se lépe bratřím ostatním. Vás používá Bůh jako ruky, kterou rozevívá, aby nás ostatní podchytil, když tápeme v temnotách, a přitáhl si nás na své srdce. Tudíž hodina, ve které jsme se s vámi, krásné duše, setkali, je požehnaná ze všech chvil života a pouto, jež nás s vámi víže, jest jedním z největších důkazů lásky Boží k nám. (Mons. Gay.)

VII. Námitky proti panictví kněží.

1. Kněžské panictví není prázdný mysticismus.

Není divu, Ježíši, že duch světa a nečistoty všemožně se snaží, aby pošpinil zářící drahokam tvého kněžství. Jest si vědom toho, že padne-li kněžské panictví, bude vytržena kněžství životodárná céva a jeho svatozář před Bohem i před lidmi bude podupána. Proto ve všech stoletích zuřil boj proti kněžskému celibátu. A zvláště s ironickým úšklebkem útrpně hledí svět na kněze, který vážně medituje svaté důvody kněžského panictví. Našeptává mu do ucha jedovaté slovo: „Výplod snůlků - pošetilý mysticismus!”

Můj Spasiteli, jestliže mysticismem rozumí se každá myšlenka, která se povznáší nad pudem tělesnosti - ó, ano - pak důvody kněžského panictví jsou - mysticismus! Jest to svatý mysticismus, poněvadž prýští z nejsvětější Svátosti oltářní, jež je - mysterium fidei, tajemství víry! Zda-li je něco více mystického, to jest více povzneseného nad smysly, více nebeského a vznešenějšího nad tuto nejsvětější Svátost, v níž mizí svět přirozený a duše cítí se unášena mezi anděly a vdechuje vůni božství? Skutečné podstaty,

* Svatý Ignác, který spojoval v sobě duši umělce i světce má výrok, jímž nás vybízí, abychom *vdechovali* a chutnali slad-

čím jsou dokonalejší, tím více jsou mystické, to jest duchovněji, takže i lidské tělo jest skutečnou podstatou a složkou člověka jen ve spojení a prostřednictvím duše. Tudíž tvrditi, že důvody pro kněžské panictví jsou jenom mysticismus snivých povah, nikoliv však oprávněnou skutečností, mohou jenom bytosti ve smyslnou tělesnost zabředlé, bytosti, pro něž, stejně jako pro něhou tvář, nic více neexistuje než hmota.

Jestliže však - mysticismem nazývá se něco, co ve skutečnosti neexistuje, nýbrž je jenom výplodem obrazotvornosti, pak není nic tak pochybené, jako jmenovati tak i odůvodnění pro kněžské panictví. Neboť důvody kněžské panické čistoty spočívají na pravdách věroučných, jež jsou neméně skutečné, jako vznešené.

2. Panictví kněžské není věc nemožná.

Jiní opět říkají: vše je krásné, ano příliš krásné - avšak právě proto není možno panictví žádati od lidí, kteří nejsou přece andělé.* A mnohý kdo začne jako anděl, skončí prý huře než-li nemá tvář.

Avšak tvá Církev, Spasiteli, na sněmu Tridentském pronesla tato rozhodná slova: „Kdyby některý kněz

kost Boží: odorari et gustare infinitam suavitatem et dulcedinem Divinitatis (Exer. Sp. -II heb., 5 Conf.).

* Luter pravil: Jako to nezáleží na mně, jsem-li člověk nebo nejsem jím, tak rovněž nezáleží na mně, žiji-li čistě nebo ne.

tvrdil, že je mu dovoleno vstoupiti v manželství, poněvadž necítí v sobě daru zdrženlivé čistoty, budiž vyobcován!" Důvod udává tentýž svatý sněm: že totiž Bůh neodpírá své milosti těm, kdož Ho o ni prosí a nedopouští větších pokušení, než máme sílu snést.

Není pochyby, že čistota je darem milosti Boží. Nikdy Církev netvrdila, že člověk vlastními svými silami může dokonale nabýti této ctnosti. Ba naopak učitelé církevní učíce, že člověk po pádu prarodičů bez milosti Boží z *pouhých vlastních schopností* nemůže se vyvarovati smrtelného hříchu, právě jako důvod toho, uvádějí nátlak chťců a vášní. Bouří se v srdci žádostivost - ale ty, ó Spasiteli z nejsvětější Svátosti oltářní dáváš svému knězi milost podivuhodnou: milost zvítěziti.

V den kněžského svěcení vložil jsi prvé zárodky tohoto slavného vítězícího bohatýrství do kněžského srdce. Církev svatá pak ukládá knězi povinnost, aby živil bohatýrskou sílu bdělostí a modlitbou („vigilate et orate“) jež zajišťují vítězství i tehdy, když v duši se stmívá.

Zvláště Mše svatá dopomáhá knězi žíti andělsky čistě. Ve Mši svaté každý den neustále obnovuje kněz panictví svého duchovního mládí: „Introibo ad Deum, qui laetificat inventutem meam.“ Kněz, který slouží *dobře* Mši svatou, je jako nezranitelný proti šípům ducha nečistoty.*

* Luter v říjnu 1516 napsal, že jest tak zaměstnán různými pracemi, že jenom velmi zřídka najde si volný čas pro modlit-

3. Panictví neškodí tělu; naopak je sílí.

Konečně snaží se nepřítel namluviti, že panická zdrženlivost jest na úkor zdraví. Ale proti této vymyšlené lži jednosvorně vystupuje i věda i zkušenost. Dokonalá čistota jest zdrojem síly a dává samému tělu kvetoucí půvab, zvláště sytí-li se často chlebem eucharistickým. Panictví je jakousi předtuchou oslavení vzkříšeného těla.*

Leč i kdyby květ panictví byl spiat s trny nějakých obtíží zdraví, nestálo by přece jen za to, aby sluha tvé svatyně pro jeho vůni a krásu přinesl jakoukoliv oběť? Jestliže matka obětuje mnohdy vlastní život za své dítě, nebylo by záhodné, aby kněz obětoval několik roků života na záchranu tajuplného zdroje plodnosti nesmrtelných duší?

Mše svatá, kterou denně slouží, snoubí Ho s tebou

bu brevíře a pro mši svatou: Raro mihi integrum tempus est officium persolvendi et celebrandi. Není divu, že o pět let později činí Melanchtonovi toto hrozné doznání: Ego hic insensatus et induratus sedeo in otio, pro dolor! parum orans, nihil gemens pro Ecclesia Dei, qui carnis meae indomitae uror magnis ignibus! Summa: qui fervere spiritu deberem, ferveo carnis libidine pigritia, otio, somnolentia!

* V Bruselu roku 1902 na mezinárodní lékařské konferenci, byla otázka celibátu předložena výboru slavných lékařů k posouzení se stanoviska vědy. - Lékaři prohlásili, že dokonalá úplná čistota nejen organismu neškodí, ba naopak prospívá. Sám Mantegazza prohlašuje, že - nejedná-li se o nějakou úchylnost organismu - celibát nepůsobí žádné škody na zdraví. Ostatně více obětí bychom napočetli v kronice manželství než celibátu,

v obětování sebe za dušc. Neustálá vzpomínka na tvůj kříž rozohňuje ho k velkodušným činům a rozptyluje mračna pochyb a námitek zlého ducha. „Christus crucifixus solutio omnium difficultatum! Ty, Kriste ukřižovaný, jsi rozluštěním všech pochybností. Ty, oběti přečistá našich oltářů, jsi vítězem nad duchem nečistoty! Dokud tvůj kněz bude tebou ozbrojen, bude vždycky z úst jeho zníti vítězný *rozkaz*: „Vade retro, satana!”

Zlatá zrna:

Svatý Jeronym má sice drastický, ale hroživě pravdivý výrok: „Máš ještě smělost, že si pokládáš za chloubu své moudrosti, když vedeš za sebou stádo vepřů, které krmíš peklu?”

Sv. Jeronym : Proti odpadlíku Joviniánovi

nemluvě ani o těch, jež zhubila chlípná neřest. Totéž svědectví vydala i lékařská kolej university v Kristianii r. 1887: „V poslední době na mnohých místech se mluvilo a v novinách se psalo, že úplná zdrženlivost jest na úkor zdraví. Tento názor podle našeho téměř jednomyslného soudu jest naprosto nesprávný. Neznáme ani jediné choroby nebo nemoci, o níž by se mohlo říci, že jest zaviněna dokonalou čistotou.” - V nedávných pak letech 56 lékařů amerických svorně prohlásilo: „Podle lékařské zkušenosti naprostá zdrženlivost nikdy nebyla příčinou nemoci, ani neohrozila zdraví normálních individuí.”

Prof. Scremin z Padovy uveřejnil svou vědeckou odpověď proti Jindřichu Morselli, v níž autoritami nejlepších moderních lékařů jest doložena nepravdivost námitek proti dokonalé čistotě celibátu. (*Rivista del Clero italiano* - v říjnu 1923).

Zkušenost dokazuje, že mezi osobami, které se dočkaly nešťastného stáří, je stokrát více lidí z manželství než svobodných.

Berthièr.

Při svěcení na biskupa mezi jiným ptá se světitel nově vyvoleného: „Chceš s pomocí Boží zachovávat i a hlásati čistotu?“ A biskup svěcenec odpovídá: „Chci!“

Rituál.

VIII. Radosti kněžského panictví.

1. Kněz - miláček Páně.

Kdo bude s to, aby vyjádřil všechnu radost, kterou v sobě skrývá panická čistota? Opravdu zde nutno opakovati myšlenku Písma, že ret lidský nemůže vysloviti, co jsi připravil svým přátelům, ó milostivý Ježíši!

Kněžské panictví znamená čistotu v nejvyšším a nejdokonalejším jejím oslavení. Poněvadž však čistota je pramenem nebeských radostí, kněžské panictví jich požívá v míře vrchovaté. A všechny radosti kněze soustřeďují se u tvé nejsvětější Svátosti, jež je tajuplným souhrnem nadpozemských slastí: „Panem de caelo praestitisti eis, omne delectamentum in se habentem.”

Zde u tvého oltáře, ó Spasiteli, naslouchá tvůj kněz zpěvu andělů, kteří mu závidí životní úděl, že může býti tvým přítelem, důvěrníkem, tvým miláčkem.

Audi, beata Seraphim,
Tecumque noster aemulis
Chorus resultet canticis:
Hic est, quem Jesus diligit.

Zde u tvého oltáře kněz - nový Jan, sklání svou hlavu na tvé srdce a sní sladký andělský sen ve tvém božském náručí:

Qui dum Magistri in pectore
Somno recumbit mystico,
Quiescit instar Angeli
Dei fruens amplexibus.

Zde u tvého oltáře povznáší se v nejvyšší božská tajemství a jeho andělská zřítelnice noří se v hloubku tvého svatého vtělení:

Hic discit, ante saecula
Natum unde Verbum prodeat,
Sinumque Matris impleat
Sinum Patris non deserens.

Ó, šťastný kněz! Prožívá u oltáře větší slast než bylo štěstí na hoře Tábor: cítí božské Srdce bít. Věru, tajemný ráj na zemi!

Felix Joannes! Conferas
Nunc clara Thabor culmina
Cum dulci Jesu pectore
Et narra, ubi plus gaudeas.

Zde u oltáře, ó Ježíši, jako kdysi na Kalvarii knězi-panici dáváš svou Matku neposkvrněnou. Jeho hla-

vu, která uvykla si spočívati na tvé hrudi, kladeš na
srdce panenské Matky.

Iam te Mariae filium
In monte Christus nuncupat,
Suoque suctum pectori
In corde Matris collocat.

Ó, kdo došel kdy větší slávy?! Všemohoucí hlas tvůj,
Ježíši, skutečně činí z kněze druhorozeného syna Ma-
riina. Kněz se stává - alter Christus:

Cui te, Joannes, comparem?
Divina vox te parturit:
Ex ore Verbi nasceris
Alter Mariae filius.

Svatý knězi! Panici, který jsi hoden nejčistší ze všech
panen! Dědici božského jména!

Kněz je nejen synem Mariiným, jest jejím ochrán-
cem, jest jejím druhem. Stává se účastným nejslad-
ších radostí této andělské lásky. Cítí něžnou vůni
krásného Květu z ráje! Může říci: Maria patří vše-
chna mně a já všechn Marii; srdce mé a srdce její
splynula v jedno jediné:

O, Virgo dignus Virgine!
Successor alti nominis,
Custos Mariae et filius
Tanto nec impar muneri!

Kněz ve svém panickém srdci cítí tajuplnou moc, dáti život novým synům Mariiným. Cítí, že jest povolán vypěstovati záhony nových bělostných květů na tvůj oltář, božský Spasiteli. Zná cestu, kudy vésti duše k tvému srdci, v němž najdou bezpečný svůj úkryt před mrazivým dechem světa.

Nunc ergo, fili Virginis,
Mariae adauge filios -
Sinusque Jesu conscie,
Nos conde Christi in pectore.*

2. Radosti z kněžského apoštolátu.

Svatý kněz nalézá nevýslovné radosti ve svém vznešeném povolání: cítí, že jest obklopen rájem, že jest povznesen nad nízkostí světa. Andělé jsou jeho druhy, Královna andělů jest jeho přítelkyní. Jeho mysl jest osvěcována vyšším světlem jasného a jistého poznání: *Spiritualis homo iudicat omnia*.

Kněz zřekl se radostí úzkého rodinného kruhu, avšak v náhradu za to se mu dostává od tebe, Ježíši, rodiny mnohem větší. A všichni členové této rodiny obracejí se na kněze se sladkým jménem: *Pater! Otče!* V každém tom oslovení jest nepoměrně více uctivé

* Předvedli jsme v plném rozsahu překrásný hymnus, který má liturgie sv. Ambrože v oficiu na den sv. Jana Evangelisty a miláčka Páně. Jak půvabně v něm jsou vystiženy radosti kněžského panictví!!!

důvěrnosti, než by i nejlepší otec rodiny mohl doufat i očekávat od svých dětí. Je to rodina, kterou si kněz vytváří pronikáním svého kněžského ducha. Je to rodina, kterou kněz neustále si kráslí a obohacuje z nepřeborného pokladu Božích milostí. Je to rodina, jehož svatých svazků nepřetrhá ani smrt, ba právě naopak tím soudržněji jest s knězem spiata, čím více jejích členů jeden po druhém, překročilo práh věčnosti do království Božího.

Kněžství skrývá v sobě krásu a důstojnost, jež převyšuje nekonečně všechna ostatní světská povolání. Kněz právě ve své panické čistotě má tajemný zdroj síly k hodnému zastávání svého úřadu a pramen radostí, jež daleko přesahují štěstí jakéhokoliv světského zaměstnání.

Kněz cítí více radosti než učitel, neboť nauka, kterou hlásá duším, jest čistý jas božského slunce pravdy. Má radost větší než zahradník, neboť květy, které on vypěstoval, nikdy nezvadnou, poněvadž sémě jejich je z nebes. Převyšuje radost lékaře, když vidí, že vyléčil chorou duši a vrátil jí svěží sílu na cestu k věčnému cíli. Raduje se více než vojevůdce, který po slavném vítězství nad nepřítelem vrací se domů, kde naň čekají vavříny slávy. Věru bojovat se musí o čistotu! A je to těžký boj! Leč tím větší jest sláva kněze - vítěze, který zdolá zákeřného nepřítele, a sobě i tisícům duší připraví nehynoucí triumfy.

Kněz je více, než největší umělec, který se těší ze svých ušlechtilých výtvorů, vdechнув myšlenku bez-

tvárné hmotě. Leč dílo umělce je dočasné; díla však kněze nerozhlodá zub stáří a času, neboť určení jeho je věčné: hlásati slávu toho, pro nějž žije srdce kněžské - hlásati slávu tvou, ó Ježíši!

Kněz najde více radosti, než obhájce práva a spravedlnosti, který výmluvností a důvtipem v právní při zvítězil. Ó, zda může býti posvátnější pře, než jakou hájí kněz? Hájí tebe, ó Ježíši, proti úskokům a útokům úhlavních tvých nepřátel. Hájí však také u tebe, věčný soudce, při tolika ubohých duší, jež nedovedou uprosit tvou přísnou spravedlnost, nedovedou k tobě promluvit, nedovedou nad sebou naříkati. Ó, svatý čistý kněz je přemocným obhájcem u tvého božského tribunálu! Jakou cítí v srdci radost převyšující pŕvaby světa, když nakonec zvítězí jaksí - i nad tebou samým - - -!

Slovem: Panicky čistému knězi radost není věcí neznámou. A není divu, neboť kněz má tebe, Spasiteli, který jsi štěstí a rozkoš andělů. Kněz denně přistupuje ke stupňům tvého oltáře a pronáší slova radosti: „Introibo ad altare Dei, ad Deum, qui laetificat iuventutem meam.” Opravdu, každý den jest svátkem knězi čistému. Život panického kněze je věčné mládí!

Ovšem je také pravda, že na kněze čekají nemalá utrpení; je pravda, že královská koruna kněžství je spletena z trní a žezlem kněze že jest kříž. Kněz je pronásledován zkaženým světem. Kněz je nenáviděn ďáblem, který zlatou pšenici kněžské činnosti přeměnití chce v plevy - „ut cribraret sicut triticum”. Ba

vlastní srdce mnohdy kněze zneklidňuje: Avšak ty, ó Spasiteli, ve víru kněžského utrpení oblažuješ svého služebníka novou radostí: je to radost z příkoří, radost mučedníků, radost vyvolených Božích: „Beati estis, cum maledixerint vobis et persecuti vos fuerint et dixerint omne malum adversus vos mentientes, propter me: gaudete et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in caelis.” (Mt. V. 11.)

Ano - až s nebesy hraničí radost čistého kněžského srdce. Je to předzvěst onoho járotu, v nějž duše svatého kněze propukne, až uslyší z tvých božských rtů slova: „Euge, serve bone et fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam: intra in gaudium Domini tui!”

3. Radost kněze jest pravá a skutečná.

Opět k mému sluchu, ó Ježíši, zaznívá kousavá poznámka světa: „Blouznění snílků! Kněžský mysticismus!” Bohužel ozve se tato poznámka velmi často i v ústech lidí, kteří o sobě říkají, že jsou dobrými křesťany. Jsou tvými, o Kriste, jenom jménem, duchem však patří světu. „Blouznění! Radosti panického kněžského života patří do říše snů - nejsou to radosti lidské, jsou příliš duchovní!”

Můj Bože! Příliš duchovní?! A není to právě duchovní část člověka, jež ho povznáší nad nerozumné zvíře a vyzdvihuje nad bahno, v němž své uspokojení nalézá nemá tvář? A nejsou to snad duchovní ra-

dosti, jež člověka oblažují již i v tomto životě přirozeném? Nejsou to radosti duchovní, jež cítí matka nebo umělec? Ba nepřiměřuje dokonce i sám šalebný svět trochu duchovosti do svých nízkých rozkoší, aby z nich setřel povrch nechutné sprostoty? Jádro světských radostí je prohnílé, avšak svět zkrašluje aspoň jejich povrch falešnými lícidly. Není věru třeba pádnějšího důkazu, že člověk není stvořen pro smyslnou nízkou rozkoš, nýbrž pro něco vzácnějšího, pro něco vyššího, pro něco božského.

Nechť je zahanben každý, kdo se odvažuje tupiti čistou radost panického kněžství. Nechť se zastydí a přestane svou slinou špinit křišťálovou podlahu tvé svatyně. Ty sám jsi řekl, Spasiteli, že tvoje perly nejsou pro nečistá zvířata: „Nolite proicere margaritas vestras ante porcos”!

Dům tvůj jest místem svatým: „Domum Tuam decet sanctitudo.” Proto v něm nemůže spočinouti než duše čistá: „Concupiscit et deficit anima mea in atria Tua, Domine virtutum!” Ve stínu tvých oltářů rozkvétají květy ctností a s jejich vůní stoupá k nebesům chvalozpěv vítězného veselí: „Te decet hymnus, Deus in Sion!”

Ó, Pane Ježíši, otevř bránu svých svatyní tolika mladým srdcím, která touží po opravdové radosti. Dej, ať pochopí, že u tvého oltáře zakouší se již na zemi předtucha blaženosti věčné. Vlij jim přímý odpor proti bezcenným rozkošem smyslů, jež zasypávají zdroje pravé radosti, v hlubinách každého lid-

ského srdce tebou ukryté. Nedopuť, Spasiteli, aby černá peruť satanova dotkla se těchto květů sněhobílých. Nedej, aby nečistý duch zahalil mračny sklíčovajícího smutku duše, jež touží po čisté radosti. - Jsou-li bílými květy, jsou jen pro tebe, ó Beránku pasoucí se mezi liliemi! Jsou-li nevinnými anděly, jsou jen pro tebe, ó Králi andělů, „cui Angeli deseruiunt!” Dej, ať jsou tvou radostí a chloubou, zatím co sami budou se nořiti v oceán tvého štěstí: „torrente voluptatis potabis eos! - Florete flores quasi liliū... et benedicite Dominum!” (Eccl XXXIX, 19.)

Zlatá zrna:

Jako ovoce nezkaženo uchovává se v medu nebo v cukru, tak panická čistota bez úhony zůstane v sladkosti Eucharistie.

Sv. František Sales.

Zajisté dostane se na věčnosti zvláštní odměny těm, jichž tělo za pozemského života mělo jakousi netělesnost.

Sv. Augustin.

Radosti duší čistých jsou radosti Krista: Jdou za ním, veselí se v Kristu a pro Krista. Ostatní mají také své štěstí, ale žádná radost nepřevyšuje štěstí duší panenských.

Sv. Augustin.

IX. Ochrana kněžské čistoty.

1. Prvním prostředkem k zachování panické čistoty jest láska kněze k Ježíši.

Není možno mysliti si bezpečnější ochrany kněžského panictví, než tebe samého, ó Ježíši! „Quo melius virgo recurreret quam ubi sacrificium virginitatis offertur.” (Sv. Ambrož.)

U tebe, svátostný Kriste, kněz chápe, že tak vznešená ctnost nemůže přijíti, leč s nebe, a proto o ni stále úpěnlivě prosí.* „Ut scivi, quia non possum esse continens nisi Dominus det, adivi Dominum et deprecatus sum illum.”

V modlitbě rozohňuje se srdce kněze plamenem čisté lásky, v němž v prach a popel se spálí každá světská náklonnost. Srdce čistého kněze hoří láskou k tobě, ó Ježíši! Bez této lásky nemohlo by žíti: „Si-

* Luter doznal roku 1516, že pro nedostatek času úplně téměř opomíjí modlitbu. Důsledek toho byl, že již 1519 veřejně prohlásil, že čistota jest věcí nemožnou a jedinou pomocí že je život v manželství. Roku 1521 psal Melanchtonovi: Hic sedeo incrassatus, induratus nihil orans... et qui spiritu fervere deberem, libidine ferveo. Konečně 1536 když vstoupil v pohoršlivé manželství, napsal tato zoufalá slova: Sola libido nullo remedio sanari potest, nec ipso coniugio, quia maior pars coniugatorum in adulterio vivit.

ne amico non potes bene vivere, et si Jesus non fuerit tibi prae omnibus amicus, eris nimis tristis et desolatus." (Imitatio Chr. II. c. 8.) Jaké štěstí okouší kněz, když slyší hlas Kristův: „Jsi mým přítelem!“ „Vos dixi amicos!“ Plně chápe výrok Tomáše Kempenského: „Esse cum Jesu, dulcis paradisus!“ A ty, Spasiteli, chováš se ke svému knězi opravdu jako štědrý přítel: Svěřuješ mu myšlenky svého nejsvětějšího Srdce a obohacuješ ho dary Ducha svatého. V duši jeho vládne božský mír, jehož svět dáti nemůže a nitro jeho zahřívá nebeská radost, které nerozruší nikdo na světě: „gaudium meum nemo tollet a vobis.“

Čistého kněze sbližuješ, Spasiteli, se svou nejsvětější Matkou. Její panenské Srdce smí čistý kněz zahrnovati něžnou láskou. Její mateřské péči může s důvěrou svěriti všechny své starosti. Jí může si požalovati, co ho bolí, kde se cítí sláb a kde jeho nemocné srdce potřebuje léku. Čistému knězi je dáno naslouchati sladké melodii Mariina hlasu. Čistý kněz noří se v hlubokou krásu jejích očí, cítí mateřský dotek hebkých jejích dlaní a sladký polibek panenských jejích rtů.

To vše okouší duše čistého kněze v modlitbě. Zdá se mu, jakoby modlitba propůjčovala mu perutě ke vzletu do nebes.

Jak bezcennými mu pak připadají dary, jež nabízí svět!

Ó, Ježíši, jsi tak nekonečně dobrý vůči svým služebníkům. Z úkrytu svých svatostánek dáváš jim to-

lik ráje, že se jim znehucuje země: „gustato spiritu desipit omnis caro.”

Jen ten, kdo se přestal modliti, může tvrditi, že panická čistota není možná. Tvůj kněz, ó Spasiteli živící duši modlibou, naopak cítí, že je nemožno, nebýt panicem v blízkosti tvé nejsvětější Svátosti oltářní: „Quem cum accepero, virgo sum.” (Sv. Anežka.)

2. *Umrťování.*

Avšak ve svatostáncích je skryto nejen tajemství božské lásky, nýbrž i bolesti a utrpení. A ty sám, Spasiteli, pravíš knězi, že duch nečistoty přemáhá se jen modlitbou a umrťováním: „hoc genus non eiicitur nisi in oratione et ieiunio.” Služebník oltáře rozjímaje denně tajemství tvé nejsvětější krve, cítí v srdci touhu obětovati se s tebou a pro tebe. Přijímá tudíž vděčně všechna příkoří, jako by to byly trny, kterými zaroste cesta k bílé lilii v jeho srdci: „quasi lilium inter spinas.” Přijímá všechny útoky nepřátelského světa, trpělivě odráží zuřivost pekla a nastavuje svou hrud ranám i těch, jimž sama sebe obětoval, pro něž své síly vyčerpal a krev svou vycedil.

Leč nespokojuje se čistý svatý kněz jen s křížem, který tvá božská prozřetelnost mu sešle na cestě apoštolského života. Sám snaží se, aby i on mohl o sobě říci se svatým Pavlem: „Stigmata Domini Jesu Christi in corpore meo porto.” Dobrovolnými oběťmi a skutky tělesného pokání ovládá své tělo a podři-

zuje je moci ducha. Dbá o to, aby sám, ukazuje jiným cestu k nebi, nezabředl do propasti zahynutí.

Svatý kněz je naprosto přesvědčen, že každý kdo nepřebývá ve svaté bázni Boží, brzy státi bude nad žalostnými zříceninami duchovního života. Proto neustále křížuje své tělo v bázni před tvým soudem. Proto touží nésti utrpení tvé ve svých údech, aby život tvůj v něm byl zjevným. Věru v tomto duchu neustálého umrtvování dáváš téměř viditelně se spátřovati, Spasiteli, ve svých věrných svatých služebnících.

3. Pokora.

Tvá nejsvětější Svátost oltářní vydechuje pokoru a lásku ke skrytosti. Bez pokory žádný kněz neochrání své čistoty. Praví svatý Fulgentius: „Panictví jest pokorou těla, pokora je panictvím srdce” - „*Virginitas est humilitas carnis, humilitas est virginitas cordis.*” Pokora připomíná knězi, aby se nikdy nespolehal na své ctnosti: „*Ne in praeterita castitate confidas, nec sanctiorem Davide nec Salomone te putes esse sapientiore.*” (Sv. German.)

Pokora učí kněze prchat i před pouhým stínem hříchu nečistoty, neboť z maličností padli i ti, kteří se zdáli býti cedry na Libanu. „*Crede mihi: episcopus sum, veritatem loquor in Christo, non mentior: cedros Libani corruisse vidi, de quorum casu non magis praesumebam quam Hyeronimi aut Ambrosii.*” (Sv.

Augustin). Proto věrný kněz Kristův nevystaví se nebezpečí hrozícímu jeho čistotě, i kdyby ho k tomu snad ponoukala vlastní jeho horlivost, umělecký zájem nebo společenské ohledy. Kolikráte již zloduch temnoty vzal na sebe podobu anděla světla - k pádu dítek Božích...! „Defecit in carnem, quod incoeptum est secundum spiritum.” (Sv. Řehoř.)

Pokora konečně knězi neustále připomíná svaté a moudré předpisy Církve i zkušenosti světců, jimž se musí podříditi každý, kdo nechce ztratiti úběl čistoty.

U tvého oltáře ve škole eucharistické pokory zůstává kněžské panictví bez úhony nedotčeno: „Sola humilitas secure transigere potest.” (Sv. Řehoř.) Svět bude výsměšně špinit čistě kněžství, ale u tvých svatostánků pokvetou až do skonání světa lilie sněhobílé...

Sláva, čest, věčné Hosana budiž tobě svátostný Spasiteli, Beránku čistý, veleknězi!

Zlatá zrna:

Nečistota a křesťanství jsou dvě věci, které se nenesou. Jak možno podléhati porušitelnému tělu, když jsme prosyceni vůní tak přechýstlých tajemství?! Zda již samo jméno: „Ježíš” nenabádá nás k čistotě? Kdo však může se přiblížiti ke stolu oltáře, aby přijal svaté jeho tělo, jediný plod panenské Matky tak nekonečně čistý, že ani u sebe ani u své Matky nestrpěl ni svatého stavu manželství?! Kdo může se

přiblížiti s nečistými myšlenkami, anebo kdo po svatém přijímání nezasvěťí své tělo čistotě přiměřené jeho stavu?

Bossuet.

Je nedůstojné, když duše zasvěcené panictví, stávají se důvěrnými zprostředkovateli manželů. O to ať se starají vdané ženy, budou-li chtíti. Kněží však, zasvěcení Bohu, nechť hledí nerozlučným poutem spojovati duše čisté s nebeským ženichem.

Sv. Basil.

Bylo by vůbec možno, aby kněží i svou krví nehájili oběť čistoty Bohu?

Sv. Ambrož.

J e s u ,

T i b i s i t g l o r i a ,

q u i n a t u s e s d e V i r g i n e !

P. Josef M. Petazzi z Tovaryšstva Ježíšova
KNĚŽSKÉ PANICTVÍ. Meditace. Z ital-
štiny přeložil Dr. Čeněk Tomáško. Upravil
a vazbu navrhl Břetislav Štorm. Vydalo Cy-
rillo-Methodějské knihkupectví Gustava Francla
v Praze I., Melantrichova ulice 536. Na jaře
L. P. 1934 vytiskla knihtiskárna Václava
Horáka v Prostějově písmem Didot v počtu
2000 výtisků.

★

Z biskupské konsistoře v Hradci Králové:
N. E. 2531.

NIHIL OBSTAT, Joannes Černý, censor.
IMPRIMI POTES, † Mauritius, Episcopus.
Reginae-Gradecii 1. aprilis 1934.

